

Monumentnummer*: 520725

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 12 maart 2001
Kadaster deel/nr 82707/74

Woonplaats* Bergen aan Zee
Gemeente* Bergen (NH)
Provincie* Noord-Holland

Locatiennaam Bergen aan Zee
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* Bergen Noord-Holland
Sectie* G
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 899

Omschrijving**

Inleiding

Voormalig KOLONIEHUIS "Voor Jong Nederland" in Overgangsarchitectuur in opdracht van de 'Vereeniging tot Bevordering van het Tijdelijk Verblijf van Kinderen in Gezonde Streken' door aannemers Spruit en Wils gebouwd in 1910 naar ontwerp van de gebroeders Van Gendt. De achtervleugel is in 1938 gebouwd naar ontwerp van de Haarlemse architect Hartkamp.

Samengesteld bouwvolume van twee bouwlagen op T-plattegrond onder zadeldaken met rode Friese golfpannen. Het voorgebouw wordt gedekt door een zadeldak waarvan de noklijn evenwijdig aan de straat ligt, evenals de korte zadeldaken boven de hoekrisalieten van de achtergevel. Op de nok een dakruiter onder koepeldakje. De noklijn van het dak boven de achtervleugel (1934), die via een smaller tussenlid met het voorgebouw is verbonden, staat loodrecht op de weg. De gevels zijn opgetrokken in baksteen. De vensters zijn van verschillend formaat en indeling onder strekken met natuurstenen aanzetstenen en alleen die op de verdieping rusten op een omlopende waterlijst. Een deel van de oorspronkelijke T-schuifvensters met zestienruits bovenlichten is bewaard gebleven.

De symmetrische voorgevel (Z) wordt gekenmerkt door in de middenas en op de hoeken vooruitstekende bouwdelen waarin één vensteras. De uitbouwen grijpen deels in het dakschild. De ruimte tussen deze uitbouwen wordt door een lage, deels houten serre op stenen voetsmuur, ingevuld. Boven het platte dak reiken beide serres tot onder de segmentboogvormige bovenlichten begane gronds

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

in de terugliggende voorgevel.

De plat gedekte uitspringende bouwdelen bezitten in- en uitzwenkende lijsten op klossen, gevat tussen op de hoeken opgemetselde kolommen met dekplaten. In de middenas de hoofdentree met dubbele glasdeur en halfrond bovenlicht met kleine roedenverdeling onder een rondboogvormige houten profiellijst. Aan weerszijden van de deur een smal zijlicht en op de hoeken van dit bouwdeel een kleine steunbeer. De vensterstrook in de twee serres zijn voorzien van door roeden gedeelde onderramen en een glasdeur. Onder de twee uit vijf ramen samengestelde vensterstroken op de verdieping, links en rechts een smal gevelveld met het opschrift: 'Koloniegebouw' en 'Voor jong Nederland'. De uitbouwen op de hoek bezitten nog de oorspronkelijke T-vensters met kleine roedenverdeling in de bovenlichten.

De linker zijgevel (W) van het voorgebouw bestaat uit twee puntgevels. In de linker topgevel beganegronds een deur en op de verdieping een kruisvenster met kleine roedenverdeling in de bovenlichten. De rechter topgevel bevat een dubbele glasdeur onder getoogd bovenlicht met kleine roedenverdeling tussen twee kleinere achtruits vensters. De rechter zijgevel (O) heeft eveneens twee puntgevels met in de linker op de begane grond een samengesteld kozijn van vier ramen en een deur en op de verdieping twee kruisvensters. In de rechter puntgevel een kruisvenster op de verdieping. In de achtergevel van het voorgebouw (N) aan weerszijden van de uitbouw aldaar, op de verdieping dubbele glasdeuren en venster met kruiskozijn en kleine roedenverdeling in de bovenlichten. Rechts op de begane grond een lage uitbouw.

In de oostgevel van de achtervleugel links een lage plat afgedekte uitbouw met twee vensters met bovenlicht en rechts daarvan drie vensters boven drie keldervensters. Op de verdieping links twee dubbele glasdeuren naar het plat boven de uitbouw en rechts twee vensters met openslaande ramen en bovenlicht. In de westgevel iets links uit het midden een driezijdige erker op de begane grond. Links daarvan een venster met groot samengesteld kozijn en rechts een uit vier vensters en een deur samengesteld kozijn onder zware latei. Op de verdieping vier vensters met openslaande ramen en bovenlicht en twee dakkapellen in het dakschild.

In het midden van de achtergevel (N) beganegronds een dubbele glasdeur in een samengesteld kozijn met zij- en bovenlichten en daarboven een even breed samengesteld kozijn. In de geveltop een venster met openslaande ramen. Rechts in de gevel een groot drieledig venster met bovenlichten.

Waardering

Het (voormalige) 'koloniehuis' voor Jong Nederland uit 1910/1934 is van algemeen belang vanwege de cultuur-, architectuurhistorische en typologische waarde als representatief voorbeeld van een koloniehuis. Van ensemblewaarde als historisch-functioneel onderdeel van het complex Koloniehoek.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Gezondheidszorg

Functie

Gezondheidskolonie